

Personbiografi :

1872, født 30.dec. i Brunsnæs, Broager sogn.
 1873, døbt 19.jan. i Broager kirke, faddere se andetsteds.
 1887, konfirmeret 3.marts i samme kirke.
 1892, d.25.marts: bliver efter ansøgning præjsisk statsborger.
 1893, 6.jan. aftjener sin værnepligt som "Ersatzrekrut,
 Hanseatischem Infanteriregimente 75/6 Kompanie" i Bremen.
 1894, 27.sep. hjemsendt på orlov som tilhørende reserven.

Derefter ved landbruget.

1897: Landpostbud i Gråsten, Hokkerup og Emmersbøl

1900, 30.sep. Bryllup. Ansættelse i Gråsten.

I Gråsten fødes Christine 12.02.1902 og Marie 24.12.1904

1907: ansættes ved posthuset i Tønder som postbud og bygger hus
 med adressen: Strucks Allé 24.

I Tønder fødes før krigen: Rasmus og Peter 26.10.1907,

Anni 14.07.1910, Hanne 29.12.1912.

1914, 2.aug.: mobiliseret til "4.Kompanie III. Landsturm-Infanteri
 Bataillon Flensburg" i Skærbæk.

1914, 24.nov. hjemsendt som "unabkömmlich" (= u-undværlig) ved
 Tønder posthus efter dettes ønske.

Får tjeneste ved jernbane-postvæsenet, kører mod nord (Hvid-
 ding), øst (Tinglev) og vest (Højer).

Medlem af kanin-avler-foreningen og opnår mange præmier. Medlem af

og senere kasserer i Gartenbauverein Tønder (Tønder
havebrugsforening).

I Tønder fødes efter krigen Willi 13.02.1919.

1920: Genforening.

Medens mange af postfunktionærerne vælger at tage sydpå, især de, der ikke var hjemmehørende på egnen, vælger Far og Mor at blive boende, og Far fortsætter ved Tønder posthus.

1921, 21.maj bliver "fhv. Briefträger i tysk Tjeneste Johann Wilhelm Rasmussen, der har indfødsret", ansat som overpakmester fra 1.maj 1921 at regne. Far fortsætter med jernbaneposttjenesten, men ruterne forlænges nu til Bramming (Esbjerg) og Sønderborg, medens Højer-linien efter en ret kort årrække nedlægges.

Far fortsætter med sin haveinteresse og bliver kasserer i den danske Tønder Kolonihaveforening. Jeg (Willi) husker tyde- tydeligt, da den nu nedlagte kolonihave tæt ved Gørrismark ved vejen til Møgeltønder blev anlagt. Jeg "hjalp" med at plante løbælter. Her byggede Rasmus og Peter et lysthus og jeg mindes da mange gode timer herude, måske lige bortset fra kartoffelhøst-tiden! Far var en flittig og fremragende havemand, og begge haver - den store have ved hjemmet i Strucks Allé og den ret store kolonihave - var altid i fineste orden. Når Far havde været der, lå intet græsstrå den gale vej.

1929 fik Far præmie for sin kolonihave fra Kolonihaveforbundet i Danmark.

1940 Far bliver æresmedlem af Tønder Kolonihaveforening.

1942 Far pensioneres og udnævnes til Dannebrogsmænd, var der- efter i audiens hos Kong Christian for at takke.

Strucksallé 24 sælges for 16.000 kr.

Blomstergade 16 i Sønderborg købes.

Far og Mor flytter i løbet af sommeren til Sønderborg.

1957: Far køres på hospitalet og dør. Begraves på kirkegården ved Christianskirken i Sønderborg.

ca. 1960 sælger Mor huset i Blomstergade til søster Anni (22.000)

Om Fars barndom og opvækst:

Det var dyrt at leve, fortjenesten var lille, og derfor måtte alle børn tidligt hjælpe til, så de kunne leve anstændigt. Om sommeren, når de arbejdede på teglværkerne, boede de som andre arbejderfamilier i et stort muret skur med paptag. Skuret var delt i forskellige rum - et rum til hver familie, som altså var både køkken, soveværelse, dagligstue, hønse- og svinesti, for disse husdyr var livsvigtige for dem, og de kunne jo ikke lade dem hjemme uden tilsyn og røgtning. Da der udelukkende arbejdedes på akkord, var dette nødvendigt for at spare tiden til den ofte lange vej til teglværket og tilbage. Trafikmidler fandtes ikke, man havde kun apostlenes heste.

Allerede fra 3-års alderen skulle hvert barn hjælpe med at vende teglstenerne, når de havde stået til tørre et stykke tid. Omkring 10-års alderen kom de om sommeren ud på gårdene som hyrde drenge og med 11 var de tit ude at tjene hos bønderne hele året.

Så snart de var konfirmeret, måtte de sørge for sig selv, og de fleste kom ud på gårdene som tjenestekarle.

Bønderne var alle gårdejere, for boelsmænd og husmænd fandtes ikke på den egn.

At blive syg var dyrt på den tid, og den bedste og billigste medicin var en snaps 3 gange daglig efter maden. Dengang var 5 pf. mange penge, og Far kan huske, at da han engang skulle have deres lille brændevinsdunk fyldt op hos købmanden, måtte han hjem igen for at hente 5 pf - man havde netop indført afgift på brændevinen på det beløb. Det var en katastrofe, for daglønnen var kun 1 eller 2 mk.

Rasmus fortæller: Farfar har jeg kun set een gang i 1914, kort før verdenskrigen, da han besøgte os, og vi børn var forbavset over, at han til morgen, middag og aften skulle have en snaps.

6 år gamle skulle børnene i skole. Om sommeren var der ikke meget skolegang, fordi børnene jo skulle arbejde.

Undervisningen var tysksproget bortset fra, at af de 6 ugentlige religionstimer var de 4 på dansk.

1887 blev Far konfirmeret på dansk. Af de 150 konfirmander blev kun 3 konfirmeret på tysk.

Hans lærer ville hjælpe Far til at læse videre og blive lærer. Det ønskede Far ikke, han ville være uafhængig og ikke halvvejs tigge sig gennem et studium. Far vidste jo nok, at denne hjælp var ærligt ment, men der var også mange mennesker, der blot ville gøre indtryk på andre som godgørende og forlangte så til gengæld en livsvarig taknemlighed. Og netop derfor ville Far klare sig selv.

Rasmus og Peter fortæller: Sommeren 1927 var vi med Far et par dage på Broagerland på besøg hos hans brødre. Da viste han os ved det ene teglværk de skure, i hvilke hans forældre boede med deres børn og husdyr sommeren igennem. Det har bestemt ikke altid været særligt rart.

Far fortalte om den tids hårde håndarbejde og viste os også de nye maskiner og metoder, der gjorde arbejdet på teglværket til en barneleg i forhold til dengang.

Efter nogle års arbejde ved landbruget søgte Far om at blive præstisk statsborger og fik udnævnelsen 25. april 1892.

Det var nødvendigt, fordi hele familien jo var optanter, d.v.s. havde beholdt deres danske indfødsret og på en måde var statsløse.

Far's brødre søgte også og opnåede ligeså at blive præstiske statsborgere.

6. januar 1893 blev Far så indkaldt for at aftjene sin værnepligt, først til Harburg, så til Bremen til 6. Kompagnie i 1. Hanseatischem Infanteriregiment Nr. 75. Som det fremgår af hans soldaterpapirer, var Far en dygtig skytte. En tid lang var han oppasser hos sin løjtnant, som godt kunne lide ham. Dette venskab holdt op, da Far en dag ikke var så heldig med sin skydning, og løjtnanten bildte sig ind, at Far ville drille ham. Rasmus kan huske fra tiden omkring 1914, at Far, når de på deres søndagsspadsereture kom forbi et skydetelt, som var stillet op i en eller anden anledning, altid prøvede at vinde at par gode cigarer ved at skyde.

Far havde købt sig en tysk grammatik for at lære sig at tale og skrive korrekt tysk, fordi han tænkte på at søge ind ved postvæsenet. Endnu i sine sidste leveår beherskede han både den tyske og den danske grammatik næsten perfekt, for ved genforeningen, da han blev dansk tjenestemand, øvede han sig på samme måde i det danske.

Da retskrivningsreformen kom i 1947, og navneordene f.eks. skulle skrives med lille, gik han over til den med det samme i sine breve og gjorde det korrekt. Jeg, Willi, har aldrig hørt Far tale tysk.

Det er først for ret kort tid siden jeg fik at vide, at sproget i vort barndomshjem udelukkende var tysk indtil genforeningen. Jeg

husker kun: dansk med Far, tysk med mor og søskende indbyrdes. Far og Mor talte dansk sammen. Og på et tidspunkt, da jeg var alene hjemme hos Far og Mor, talte vi dansk alle tre. Jeg talte dansk med mine søskende, når de kom hjem, men tysk vedblev at lyde fra tid til anden. Far og Mor ville ingen stridigheder have i den retning, men herom nærmere i min biografi.

Da Far blev pensioneret, forbavtede han mig ved pludselig at læse litteratur, ikke bare Morten Korch og Deeping. Han må også have kendt en del tysk litteratur. Reuter's "Landmandsliv" kendte han på tysk originaludgaven og fik den frisket op i dansk oversættelse. Da den kom i Tønder biograf, gik jeg med ham for at se den - jeg glemmer ikke, hvordan Far faktisk gled af stolen, da Onkel Bræsig faldt i grøften!! Det var muligvis den eneste gang, Far var i biografen. Vi snakkede litteratur, og en del af den litteratur, jeg skulle læse på seminariet, læste han også.

Vi holdt Familie-Journalen - posttjenestemænd fik vistnok rabat - og den må Far naturligvis også have læst, men han fik først tid til det, da han pensioneredes. Fars breve var altid korrekt skrevet med grammatikken og ortografien i orden. Men han imponerede både Cecilie og mig, da han fulgte den nye retskrivning der kom i 1948, den med å kunne, skulle, ville, og kun store bogstaver ved egennavne!!

Fars lærer ville have ham til at gå læsevejen, som før fortalt. Denne lærer har Far tit fortalt mig om. Han var dansksindet, men måtte altså kun tale dansk med sine elever 4 timer om ugen. Jeg har aldrig hørt Far synge, men han kunne mange danske sange og salmer udenad fra dengang. Kort efter at Far forlod skolen, blev denne lærer da også udvist.

En sang lærte Far mig, som jeg kan huske endnu:
"Lille svale, du som forår bringer!
"Vejen fra det fjerne var så lang.
"Hvor vil du nu hvile dine vinger?
"Hvem vil du nu glæde med din sang? "

Jeg spurgte engang Far om, hvad han stemte ved genforeningen. Han stemte dansk, sagde han. Men da jeg spurgte, hvad Mor stemte, sagde han at det kunne jeg spørge Mor om. Det gjorde jeg så. Mor svarede, at hun ikke havde stemt, for tysk ville hun ikke stemme, og dansk kunne hun ikke stemme, (på grund af hendes tyske opdragelse og tysksindede slægt).
